

**DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING
1994-95**

1995

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS ÅRSBERETNING 1994-95

INDHOLD

Bestyrelsen	3
Årsmødet 1994	4
Fagforeningsmæssige emner	5
Faglige spørgsmål	12
Teknologi	27
Relationer til udlandet	34
Arbejdsgrupper og udvalg m.v.	36
Personalialia	39
Medlemstal	42
Fonde	43
Regnskab	44

Redaktionen sluttet 1. august 1995

Bestyrelsen

På generalforsamlingen den 7. oktober 1994 meddelte Sven Ziegler, Holger Skovsborg og Niels Kirk-Sørensen, at de ikke ønskede genvalg. I stedet valgtes Knud A. Knudsen, Jes Schiøler og Hans Ulrik Bruhn.

Den øvrige bestyrelse blev genvalgt.

Bestyrelsens medlemmer er:

Lars Ryhave, Retten i Nyborg (formand)

Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager

Preben Fusager, Civilretten i Fredericia (sekretær)

Jacques Hermann, Højesteret

Fritse Hove, Vestre Landsret (næstformand)

Knud A. Knudsen, Østre Landsret

Bjarne Pedersen, Retten i Svendborg

Jytte Scharling, Københavns Byret (kasserer)

Jes Schiøler, Retten i Roskilde

Der har siden udsendelsen af sidste årsberetning været afholdt 12 bestyrelsesmøder.

Årsmødet 1994

Årsmødet 1994 blev afholdt den 7. og 8. oktober 1994 på Hotel Scanticon, Kolding.

Seniorforsker ved Center for Etik og Ret, lektor i almindelig retslære Peter Høilund holdt foredrag om »Dømmekraft og Domspræmisser«.

Viceskoleinspektør og fodbolddommer Peter Mikkelsen holdt foredrag om »Verdens bedste dommer«.

Fagforeningsmæssige emner

Omklassificeringsforhandlingerne 1993-94

I begyndelsen af 1995 afsluttedes forhandlingerne om anvendelse af dommernes cheflønspulje 1993-94. Ved de indgåede aftaler blev 20 stillinger som byretsdommer oprykket til lønramme 38, og Højesterets dommere opnåede tillægsforhøjelser. Disse resultater er nærmere omtalt i forrige årsberetning. Ved de afsluttende forhandlinger blev der aftalt tillægsforhøjelser til følgende stillingsindehavere: Retspræsidenterne, 15 landsdommere i lønramme 38, 7 administrerende byretsdommere ved 2-dommerembederne samt 135 andre byretsdommere. Dommernes samlede lønsum blev forøget med i alt ca. 4 mio. kr.

Det generelle aftaleresultat pr. 1. april 1995

I foråret indgik statstjenestemændenes organisationer, herunder AC, aftale med Finansministeriet om løn- og arbejdsvilkår for perioden frem til 31. marts 1997. Der opnåedes generelle lønforbedringer på i alt 2,25%, og det lykkedes at bevare den reguleringsordning, der pr. 1. april forhøjer lønningerne i takt med stigningerne på det private arbejdsmarked. Det er nyt, at lønningerne tillige vil blive reguleret pr. 1. oktober 1996. Cheflønspuljerne fortsætter og er tilført nye midler (ca. 1%). Aftalen indeholder endvidere en bestemmelse om, at der reserveres 15 mio. kr. »til ændret aflønning af dommere efter nærmere forhandling på baggrund af arbejdet i Domstolsudvalget samt til tillægsforhøjelser til landsretternes ledende retsformænd og til statsadvokater«. Forsikringssummen for den kollektive livsforsikring er forhøjet til 200.000 kr.

Summen aftrappes fortsat fra det 54. år for helt at bortfalde ved det 67. år. Statens rammeaftale om frivillige fratrædelsesordninger er forlænget, og beregningen af dommernes honorarer i henhold til de særlige dommeraftaler er forbedret, jf. nedenfor. Det generelle aftaleresultat indeholder tillige forbedring af pensionisternes forhold. Det er sikret, at også tjenestemænd i de øverste lønrammer efter 37 års anciennitet opnår en pension, der er 57% af den pensionsgivende slutløn. Forbedringen vil være fuldt gennemført i 2002.

Omklassificeringsforhandlingerne 1995-96

Vedrørende lønrammeskift har foreningen fremsat forslag om oprykning til lønramme 41 af Højesterets dommere og af retspræsidenterne i lønramme 40. Der vil tillige blive fremsat forslag om oprykning til lønramme 39 af de administrerende byretsdommere ved 3-4 dommerembederne samt af landsdommere i lønramme 38. Endvidere fremsættes forslag om oprykning til lønramme 38 af samtlige byretsdommerstillinger, der fortsat er klassificeret i lønramme 37. For så vidt angår foreningens øvrige forslag, herunder om tillægsforhøjelser, vil disse forslag blive fremsat, når resultatet af Domstolsudvalgets arbejde foreligger. Forslaget om tillægsforhøjelser til landsretternes ledende retsformænd søges dog gennemført i indeværende efterår.

Seniorpolitik

I årsberetningen 1993-94, s. 6 er der redegjort for bestyrelsens overvejelser om *nedsat tjenestetid* og *frivillig fratræden*.

Nedsat tjenestetid. Bestyrelsens forhandlinger med Justitsministeriet er ikke afsluttet, og spørgsmålet om nedsat tjenestetid for foreningens medlemmer er fortsat uafklaret.

Frivillig fratræden. Dommerforeningen og Dommerfuldmægtigforeningen har den 21. december 1994 med Justitsministeriet indgået en lokalaftale om frivillige fratrædelsesordninger, der anvendes som led i den aldersmæssige tilpasning af personalet ved domstolene. Aftalen omfatter tjenestemænd, der er fyldt 60 år eller senest den 1. september 1995 fylder 60 år, og som i perioden 1. januar – 31. maj 1995 søger afsked på grund af alder. Aftalen åbner mulighed for, at der tillægges 60-66-årige tjenestemænd 3 års ekstraordinær pensionsalder (maksimum 37 år) *eller* 2 års ekstraordinær pensionsalder kombineret med et fratrædelsesbeløb på 2 måneders løn *eller* et fratrædelsesbeløb på 6 måneders løn.

I stedet for ydelse efter disse regler kan der tillægges 61-62-årige tjenestemænd en tidsbegrænset, supplerende ydelse (indtil det 67. år) og et fratrædelsesbeløb på 2 måneders løn, medens der kan tillægges 63-64-årige tjenestemænd *enten* 2 års ekstraordinær pensionsalder (maksimum 37 år) og en tidsbegrænset, supplerende ydelse (indtil det 67. år) *eller* en tidsbegrænset supplerende ydelse og et fratrædelsesbeløb på 4 måneders løn.

Endelig kan der tillægges 67-69-årige tjenestemænd en særlig fratrædelsesgodtgørelse på 1/9 af lønnen på fratrædelsestidspunktet for det antal måneder, der ved fratrædelsen er tilbage til udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år.

Aftalen udløber uden opsigelse den 1. september 1995 og er anvendt af 5 dommere.

Ved overenskomstforhandlingerne for 1995-97 er rammeaftalen om frivillig fratræden forlænget i 2 år. Aftalen bortfalder uden opsigelse pr. 31. marts 1997. Bestyrelsen vil arbejde for, at der indgås lokalaftaler for 1996 og 1997 på grundlag af denne rammeaftale.

Kvotatimelønninger efter honoraraftalerne

Ved overenskomstforhandlingerne for 1995-97 er retningslinjerne for vederlæggelse for dommers offentlige bierhverv ændret på 2 punkter. (Se om den hidtidige beregningsmodel beretningen 1993-94, s. 8). *For*

det første beregnes kvotatimelønnen nu efter lønramme 39 for landsdommere og efter lønramme 38 for byretsdommere (i begge tilfælde incl. generelt tillæg, men excl. eventuelt særligt tillæg). For det andet er divisoren nedsat til 1924 timer.

Aftalen indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse: »Principperne anvendes for aftaler, der indgås eller fornys med virkning fra den 1. april 1996 eller senere«. Det overvejes i bestyrelsen, hvorledes spørgsmålet mest hensigtsmæssigt gribes an, herunder i hvilket omfang opsigelse af de enkelte aftaler er nødvendig.

Aftale mellem Dommerforeningen og Danmarks Radio om TV-udsendelser baseret på optagelser af retssager

Efter drøftelserne på årsmødet 1994 om TV-udsendelser af civile retssager indgik Dommerforeningen i november måned 1994 aftale med Danmarks Radio om de nærmere betingelser for sådanne udsendelser.

Hovedtrækkene i aftalen er, at Dommerforeningen over for DR foreslår et antal byretsdommere, som kan gå ind i projektet. Dommeren skal acceptere at medvirke, og det er dommeren, der kommer med forslag til egnede sager, hvorefter DR-redaktionen kontakter de medvirkende advokater om mulig medvirken. Det er en betingelse, at samtlige involverede – parter, vidner etc. – giver skriftligt tilsagn om at medvirke. Den færdige udsendelse har en maksimal varighed på lige knap en time, og retssagen nedredigeres til denne varighed. Redaktionen udarbejder en forredigering af selve retssagen. Denne forelægges dommeren til godkendelse. Dommeren kan i denne forbindelse for DR's regning få uafhængig teknisk bistand. Der må ikke i forbindelse med projektet udbetales honorar til de personer, der medvirker i retssagen.

Ugeskrift for Retsvæsen

Pr. 1. oktober 1994 overdrog G.E.C. Gads Forlag udgivelsen af Ugeskrift for Retsvæsen til forlaget GadJura, der sammen med Karnovs

Forlag indgår i Thompson-gruppen. I forlængelse heraf var der mellem GadJura, DJØF, Advokatrådet, Dommerforeningen og Justitsministeriet en række drøftelser om rammerne for den fremtidige udgivelse af ugeskriftet. Der er indgået en aftale mellem forlaget, DJØF, Advokatrådet og Dommerforeningen, hvorefter udgivelsen fortsætter med udgangspunkt i de i 1958 af G.E.C. Gads Forlag og DJØF fastsatte retningslinjer. Der vil således også fremover være et kuratel bestående af en repræsentant fra forlaget, DJØF, Advokatrådet og Dommerforeningen. Kuratets opgave vil bl.a. være at deltage i antagelsen af redaktører og at have indseende med prissætningen på ugeskriftet.

Dommerforeningens vedtægter

Spørgsmålet om revision og ajourføring af Dommerforeningens vedtægter, der senest blev ændret på generalforsamlingen d. 17. oktober 1958, har gennem en del år været genstand for drøftelse. De nugældende vedtægter findes optrykt i årsberetningen for 1992-93.

I efteråret 1994 anmodede Dommerforeningens bestyrelse en arbejdsgruppe bestående af Niels Kirk-Sørensen, Mogens Beier og Holger Skovsborg om at udarbejde forslag til nye vedtægter for foreningen. Arbejdsgruppen var hurtig og effektiv og i foråret 1995 forelå resultatet.

Arbejdsgruppens forslag består af 3 alternativer med tilhørende bemærkninger. Alternativerne skal ikke her gennemgås, men det kan dog for så vidt angår spørgsmålet om valg til bestyrelsen bemærkes, at alternativerne 1 og 2 i det væsentlige viderefører hidtidig praksis med regionalvalgte bestyrelsesmedlemmer, medens alternativ 3 indebærer generalforsamlingsvalg til bestyrelsen.

Arbejdsgruppens forslag til nye vedtægter er udsendt til foreningens medlemmer d. 8. marts 1995 og har været genstand for drøftelser på regionalmøder afholdt i foråret 1995.

På regionalmøderne har der været helt overvejende flertal for arbejdsgruppens alternativ 1.

Bestyrelsen har på denne baggrund vedtaget at fremsætte arbejdsgruppens alternativ 1 med enkelte redaktionelle ændringer som forslag til foreningens nye vedtægter.

Bestyrelsen har besluttet, at vedtægternes bestemmelse om bestyrelsens sammensætning tages op til overvejelse om 2 år.

Bestyrelsens forslag til nye vedtægter er udsendt til medlemmerne sammen med indkaldelse til generalforsamlingen. Såfremt bestyrelsens vedtægtsforslag vedtages på generalforsamlingen, vil vedtægterne blive optrykt i førstkomende årsberetning.

Festskrift ved Dommerforeningens 100 års jubilæum

Dommerforeningens bestyrelse agter i anledning af foreningens 100 års jubilæum den 7. september 2000 at udsende et festskrift og har i den anledning nedsat en redaktionskomite bestående af Claus Larsen, Peter Garde og Bjarne Pedersen, sidstnævnte som bestyrelsens repræsentant.

I festskriftet, hvis foreløbige arbejdstitel er »Den danske dommer (eller dommerstand) i det 20. århundrede«, forventes at indgå bl. a. erindringskapitler med »sædeskildring« af livet på et dommerkontor, herunder forholdet mellem dommeren og personalet og disses arbejdsforhold i øvrigt. Disse afsnit tænkes illustreret af fotos og tegninger.

Bestyrelsen har ved rundskrivelse orienteret medlemmerne om festskriftet og opfordret alle medlemmer, der ligger inde med fotos (fortrinsvis ældre fotos af retsbygninger, interiører, dommere, personale m.v.) og tegninger, som kan illustrere sådanne artikler, til at indsende disse til redaktionskomiteen.

Domstolsmuseum

Dommerforeningens bestyrelse har i forbindelse med nedsættelse af en redaktionskomite for festskriftet ved foreningens jubilæum drøftet muligheden for etablering af et domstolsmuseum og har ved rundskrivelse til alle medlemmer henstillet, at ældre møbler og andet inventar i øvrigt,

kontorartikler, billeder og anden udsmykning, bøger, uniformer m.v., som ikke længere bruges, og som det kan have interesse at bevare, ikke kasseres, men bringes til opbevaring efter nærmere aftale. Bestyrelsen har allerede modtaget adskillige henvendelser herom.

Kommunikation til medlemmerne

Der har i foråret 1995 været afholdt regionalmøder for byretsdommere, på hvilke møder afdelingschef Dorrit Sylvest Nielsen, Justitsministeriet, fortalte om aktuelle emner af betydning for domstolene, konkrete sager af almindelig interesse, berammelsestider m.v. Endvidere orienterede kontorchef Marianne Madsen, EDB-kontoret, om igangværende og kommende EDB-projekter.

Medlemmerne blev i øvrigt orienteret om en række af de sager, som er omtalt foran.

Faglige spørgsmål

Indstilling om forsøgsordning med behandling af kriminelle stofmisbrugere som alternativ til frihedsstraf

Ved skrivelse af 4. oktober 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte indstilling, der er udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af Socialministeriet efter aftale med Justitsministeriet.

Arbejdsgruppen foreslår, at der iværksættes en forsøgsordning over en 3-årig periode med behandling af kriminelle stofmisbrugere.

Forsøgsordningen indebærer, at den enkelte stofmisbruger som alternativ til en ubetinget frihedsstraf af som udgangspunkt mellem 6 måneders og 1 års varighed idømmes en betinget dom på vilkår bl.a. om at indgå i et forud fastlagt behandlingsforløb mod stofmisbruget.

Forsøgsordningen tager navnlig sigte på stofmisbrugere, der har begået berigelseskriminalitet.

Geografisk foreslås forsøgsordningen i første række gennemført ved retterne i Fyns amt. Under forudsætning af fornødne økonomiske ressourcer foreslås en tilsvarende ordning tilrettelagt i Frederiksborg amt ved retten i Helsingør.

Dommerforeningen havde ikke bemærkninger til en sådan forsøgsordning.

Boligklagenævn

Ved skrivelse af 10. november 1994 anmodede Boligministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om en redegørelse fra en arbejdsgruppe

om overtrædelse af husordensregler i udlejningsbyggeri. Der foreslås indførelse af boligklagenævn til behandling af sager om husordensovertrædelser. Nævnene skulle kunne behandle mindre grove, men uacceptable overtrædelser af husordenen – sager der ikke kan føre til opsigelse eller ophævelse af lejemålet. Nævnene skulle bestå af 5 medlemmer med en dommer som formand. Proceduren skulle være skriftlig og uden advokatbistand. Nævnene skulle kunne frakende boligen betinget, ikende økonomisk kompensation eller pålægge lejereren at arbejde i ejendommen.

På grund af meget kort høringsfrist foretog Dommerforeningen ikke egentlig behandling af redegørelsen, men tog afstand fra, at dommere skulle medvirke i nævnsbehandlingen. Også landsretterne og Københavns byret frarådede lovgivning på det foreliggende grundlag.

Justitsministeriets betænkning nr. 1276/1994 om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom

I en skrivelse af 9. august 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte betænkning.

Dommerforeningen anførte i sin udtalelse, at der ved den af udvalget tilsigtede ordning sker et brud med grundlæggende obligationsretlige regler om risikoens overgang, og at det som udgangspunkt er sælgeren, som bærer risikoen for skjulte mangler.

Dommerforeningen fandt det betænkeligt på nuværende tidspunkt at gennemføre udvalgets forslag, idet man bør afvente virkningerne af loven om omsætning af fast ejendom, lov nr. 453 af 30. juni 1993, hvor der blev indført regler om ejendomsformidlerens pligt til at rådgive om mulighed for byggeteknisk gennemgang af en ejendom.

*Udkast til lovforslag om forbrugerbeskyttelse
ved erhvervelse af fast ejendom m.v.
(samt forslag til ændring af købeloven)*

Ved skrivelse af 23. december 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte lovforslag, der er udarbejdet på grundlag af betænkningerne nr. 1110/1987 og nr. 1276/1994.

Dommerforeningen henviste til den udtalelse, man havde afgivet vedrørende betænkning nr. 1276/1994 (se ovenfor), og til et af byretsdommer Lene Pagter Kristensen udarbejdet notat indeholdende en række lovtekniske bemærkninger, som foreningen var enig i.

Auktionsledervederlag

Den 27. februar 1995 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse i anledning af en henvendelse fra Foreningen af Auktionsledere i Danmark om forhøjelse af auktionsledervederlaget

Dommerforeningen udtalte, at man ikke havde bemærkninger til, at grundhonoraret for auktionsledere blev forhøjet, således at der beregnes en timeløn på 800 kr.

Auktionsleder-/inkassatorregnskab

Ved skrivelse af 27. februar 1995 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse i anledning af en henvendelse fra Foreningen af Auktionsledere i Danmark om ændring af bekendtgørelse nr. 295 af 18. maj 1987 om fogedens tilsyn med auktionsledere.

Efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, skal auktionsledere senest 4 måneder efter udløbet af et regnskabsår indsende deres regnskab til fogeden. Fogeden kan eventuelt pålægge auktionsledere at lade regnskabet revidere, jf. stk. 2.

Hvis auktionslederen tillige fungerer som inkassator, skal særskilt regnskab over auktionskøbere og -sælgere, samt hvilke beløb der er

afregnet eller betalt, altid indsendes til fogeden. Dette regnskab skal være revideret af en statsautoriseret eller registreret revisor, jf. stk. 3.

Auktionslederforeningen havde nu rettet henvendelse til Justitsministeriet og anførte, at pligten til at indsende revideret regnskab i tilfælde, hvor auktionslederen tillige er inkassator, udgør en væsentlig økonomisk belastning. Foreningen ønskede derfor kravet i bekendtgørelsens § 2, stk. 3, om et revideret inkassatorregnskab ophævet.

Dommerforeningen svarede, at det er foreningens opfattelse, at fogedens tilsyn med auktionsledere er baseret på det af en statsautoriseret eller registreret revisor udfærdigede regnskab i de tilfælde, hvor auktionslederen tillige fungerer som inkassator, og at fogedrettens tilsyn i disse tilfælde vil blive yderst ressourcekrævende og utilfredsstillende, hvis kravet om et revideret regnskab opgives. Dommerforeningen frarådede derfor, at bekendtgørelsen om fogedens tilsyn med auktionsledere ændres.

Elektroniske domsdatabaser

Ved skrivelse af 5. april 1995 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse i anledning af henvendelser fra CD-Danmark A/S og fra Schultz Information A/S om på lige fod med Ugeskrift for Retsvæsen (GadJura) at få adgang til domme og andre afgørelser bl. a. med henblik på opbygning af elektroniske domsdatabaser.

Henvendelserne rejste dels spørgsmålet om adgangen til domsmaterialet, dels det principielle spørgsmål om udgivelse af mere end én generel samling af afgørelser fra de almindelige domstole.

Dommerforeningen anførte, at det vil være uhensigtsmæssigt for det daglige arbejde ved retterne, såfremt der skal arbejdes med flere generelle domssamlinger, hvorfor det bør tilstræbes, at antallet af generelle domssamlinger begrænses mest muligt og helst til én.

Der blev senere afgivet udtalelser fra præsidenterne for Højesteret og begge landsretter. Alle tre præsidenter pegede på problemerne vedrørende anonymisering af afgørelser og på det uhensigtsmæssige i etablering af mere end én trykt og én edb-baseret generel domssamling.

Advokaternes salærtakster

Ved skrivelse af 26. april 1995 anmodede Konkurrencerådet Dommerforeningen om en udtalelse om Advokatsamfundets argumentation for bibeholdelse af de af advokaterne udarbejdede vejledende salærtakster.

Baggrunden for henvendelsen var, at Konkurrencerådet den 21. april 1993 i medfør af konkurrencelovens § 11 havde truffet afgørelse om at »optage forhandling med Det Danske Advokatsamfund med henblik på at søge de skadelige virkninger af de vejledende salærtakster og de begrænsede muligheder for prisannoncering bragt til ophør«. Denne afgørelse indbragte Advokatsamfundet for Konkurrenceankenævnet, som stadfæstede afgørelsen ved kendelse af 10. november 1994.

Der blev herefter indledt forhandlinger mellem Konkurrencerådet og Det Danske Advokatsamfund, der havde afgivet en længere skriftlig redegørelse til Konkurrencerådet.

Dommerforeningen svarede, at man ikke ønskede at gå nærmere ind i den nævnte argumentation, da spørgsmålet kan indbringes for domstolene. Foreningen tilføjede dog, at domstolene nødvendigvis må have vejledende takster for arbejde udført af beneficerede advokater samt til brug for fastsættelse af omkostninger inden for områderne civilret, fogedret, skifteret og tvangsauktion. Disse vejledende takster, der anvendes af domstolene, vil som tidligere blive fastsat efter drøftelse med Advokatsamfundet.

Justitsministeriets betænkning nr. 1278/1994 om behandlingen af klager over politipersonalet

I en skrivelse af 20. oktober 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte betænkning.

Dommerforeningen anførte i sin udtalelse, at man kunne anbefale den af udvalgets flertal foreslåede ordning, hvorefter statsadvokaterne skal forestå behandlingen af klager, hvorimod en ordning, hvorefter dommere skal medvirke i behandlingen, giver anledning til principielle betænkeligheder.

I øvrigt havde foreningen ingen bemærkninger til betænkningen.

Udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Retternes stedlige kompetence ved sagsanlæg mod staten)

I en skrivelse af 3. april 1995 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte udkast til lovforslag, hvorefter de stedlige værnetingsregler ændres, således at en borger kan anlægge sager om prøvelse af afgørelser truffet af et ministerium eller af en central statslig klageinstans, der har den øverste administrative kompetence til at træffe afgørelse i sager mellem det offentlige og private, ved den landsret, i hvis retskreds borgeren bor.

Dommerforeningen havde ingen bemærkninger til lovudkastet.

Justitsministeriets betænkning nr. 1279/1994 om fælles forældremyndighed, samværsvanskeligheder og børnesagkyndig rådgivning

I en skrivelse af 15. november 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte betænkning.

Dommerforeningen anførte i sin udtalelse, at foreningen kunne anbefale, at betænkningens lovudkast søges gennemført.

Betænkning nr. 1272/1994, afgivet af det af Folketingets Præsidium nedsatte udvalg vedrørende ændringer i ombudsmandsloven

I en skrivelse af 2. august 1994 anmodede Folketingets formand Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte betænkning.

Dommerforeningen anførte i sin udtalelse, at foreningen ikke havde bemærkninger til betænkningen, men fandt det ønskeligt samtidig med gennemførelsen af ombudsmandsloven at få afklaret ombudsmandens kompetence over for domstolslignende nævn ved en samlet gennemgang af de love, hvori sådanne nævn er omtalt.

Udkast til bekendtgørelse om patientrådgivere og bistandsværger

I en skrivelse af 19. juli 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast.

Dommerforeningen havde ingen bemærkninger til udkastet.

Betænkning nr. 1270/1994 om skifte af dødsboer

Ved skrivelse af 8. august 1994 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om betænkning nr. 1270/1994 om skifte af dødsboer. Dommerforeningen anførte i sin udtalelse følgende:

»Det er efter betænkningen og lovudkastet uklart, i hvilket omfang brugerbetaling skal finde sted. Det fremgår dog af § 7, stk. 6, at man tilsigter at lægge brugerbetalingen på berigtigelsesfasen.

Mødet til boets berigtigelse afholdes normalt ca. 14 dage efter dødsfaldet, og det er ikke et møde, de pårørende har bedt om, men uforskyldt nødsages til at deltage i. Det kunne virke mindre passende og ikke befordrende for mødet at varetage fiskale interesser i denne forbindelse. Mødet og vejledningen på mødet er efter den nugældende retstilstand gratis. Eventuel brugerbetaling kunne efter Dommerforeningens opfattelse i stedet lægges på indbringelse af tvister for skifteretten. Herved opnår man, at betalingen i højere grad kommer til at påhvile de boer, som nu betaler skifteafgift, hvilket brugerbetalingen netop skulle erstatte. Endvidere må brugerbetaling på disse ydelser formodes at have en procesbesparende virkning.

Dommerforeningen kan tilslutte sig betænkningens hovedsynspunkt om, at adgangen til privat skifte bør lettes, og finder, at lovudkastet gennemfører synspunktet på en måde, hvorved der tages behørigt hensyn til kreditorernes interesser.

Dommerforeningen kan endvidere tiltræde, at offentligt skifte afskaffes og afløses af skifte ved bobestyrer. Betænkningens lov-

udkast kan således tiltrædes. Det henstilles dog, at man med henblik på at styrke bobestyrerens stilling lader bestemmelsen i skiftelovsudkastets § 50, stk. 3, udgå. Efter denne bestemmelse stemmer arvingerne efter deres ret til arv og boslod. Afstemninger vil i almindelighed være uhensigtsmæssige, og det er ikke givet, at kravets størrelse i alle situationer vil modsvare arvingens berettigede interesse i en afstemning om et detailspørgsmål.

Bestemmelsen bør efter foreningens opfattelse erstattes af en regel om, at såfremt enighed ikke opnås, afgøres spørgsmålet af bobestyreren i lighed med ordningen i den nugældende skiftelovs § 24.

Skiftelovsudkastets § 61 indeholder en bestemmelse om á conto udlodning, som blandt andet henviser til arvingernes behov. Dette kriterium er efter foreningens opfattelse så vagt, at det bør udgå. Bestemmelsens øvrige kriterier for á conto udlodning findes tilstrækkelige. Bestemmelsen i skiftelovsudkastets § 77, stk. 3, hvor efter det er en betingelse for forlængelse af anmeldelsesfristen, at anmodning herom er fremsat inden fristens udløb, bør efter foreningens opfattelse udgå. Skifterettens adgang til at forlænge fristen under særlige omstændigheder bør hvile på et frit skøn. Dommerforeningen finder endvidere, at der i skiftelovsudkastets §§ 88-90 bør indføres hjemmel for skifteretten til at træffe bestemmelse om vurdering og omvurdering ex officio, da vurdering kan være et naturligt led i skifterettens kontrol med bobehandlingen.

Det anbefales, at der i § 95 om advokatbeskikkelse indføres en fri adgang til for skifteretten under særlige omstændigheder at beskikke advokat i lighed med bestemmelsen i retsplejelovens § 259, stk. 3.«

Ideoplæg om rekonstruktion af insolvente virksomheder

Ved skrivelse af 19. september 1994 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om bemærkninger til et af Konkurslovudvalgets sekretariat udarbejdet ideoplæg om rekonstruktion af insolvente virksomheder.

Dommerforeningen tiltrådte, at der er behov for at overveje nye lovregler om rekonstruktion af insolvente virksomheder især med henblik på, at konkursbehandling af sådanne virksomheder i større omfang undgås. Dommerforeningen fandt ikke, at der er behov for en fuldstændig reform af reglerne om insolvensbehandling, men at ændringer af de bestående regler som skitseret i en løsningsmodel i ideoplægget bør overvejes og gøres til genstand for nærmere behandling i Konkurslovsudvalget. Dommerforeningen bemærkede specielt, at der ikke findes behov for kreditorbegæringer om betalingsstandsning, men at der synes behov for at erstatte ordet konkurs med et andet, ikke så værdiladet, ord som f.eks. gældsordning. Dommerforeningen havde iøvrigt ikke bemærkninger til de enkelte forslag.

Andre høringssager

Forslag til lov om ændring af lov om klagenævnet for udbud.
Forslag til ændring af straffeloven (besiddelse af børnepornografi).
Forslag til ændring af straffeloven (racediskrimination m.v.).
Forslag til ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (ændringer som følge af værgemålsloven).
Udkast til forslag til lov om varemærkeforfalskede og privatkopierede varer.
Udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven.
Forslag til direktiv om advokaterhvervet.
Udkast til rammekonvention om biomedicinsk etik.
Udkast til konkurskonvention mellem EU-landene.
Betænkning nr. 1273/1994 om rationalisering og modernisering af konkursbehandlingen.
Rapport om »Overordnede krav til et Centralt Virksomheds-Register«.
Rapport om »Offentlig/privat – retlige konkurrence«.
Cirkulæreskrivelse vedr. told- og skattemyndighedernes behandling af sager om selskabstømning.
Indstilling vedr. indholdet i og anvendelsen af tilsyn og vilkår.
Handlingsplan vedr. organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet.

Henvendelse fra Retslægerådet vedrørende rådets afgivelse af vidneforklaringer under domsforhandlinger

I en skrivelse af 30. december 1993 anmodede Retslægerådet Dommerforeningen om et møde med henblik på at drøfte de problemer, der efter Retslægerådets opfattelse opstår, når et af rådets medlemmer indkaldes til at afgive forklaring under domsforhandlinger såvel i civile som i straffesager.

Under et møde den 8. september 1994 fremhævede repræsentanterne for Retslægerådet, at de voterende læger i en sag udtaler sig som et kollegium, hvorfor den af rådet sendte repræsentant kun kan uddybe den skriftlige erklæring fra rådet. Rådets repræsentant kan derfor ikke udtale sig om nyt materiale eller svare på nye spørgsmål. Det blev videre fremhævet, at Retslægerådet finder det utilfredsstillende, at der ikke i højere grad er mulighed for at kommentere udtalelser fra andre eksperter, der er indkaldt til at afgive forklaring under sagen. Endelig fandt rådet det utilfredsstillende, at nogle advokater opnår tilladelse til at stille et meget stort antal skriftlige spørgsmål, uanset at der i realiteten er tale om spørgsmål, der allerede er besvaret.

Det blev på mødet aftalt, at Dommerforeningen skulle viderebringe de anførte synspunkter under et møde med Advokatrådet.

Henvendelse fra Dansk Ejendomsmæglerforening vedrørende honorarer for syn- og skønserklæringer

I en skrivelse af 18. maj 1995 forespurgte Dansk Ejendomsmæglerforening Dommerforeningen, om foreningen havde mulighed for at påvirke den uheldige udvikling, der efter Dansk Ejendomsmæglerforenings opfattelse er sket ved fastsættelse af syn- og skønshonorarer, idet domstolene i flere tilfælde har nedsat det foreslåede honorar.

Dommerforeningen svarede, at fastsættelsen af de nævnte honorarer er judicielle afgørelser, der træffes af den pågældende ret ud fra et skøn i hver enkelt sag, og at Dommerforeningen derfor ikke kan påvirke salærfastsættelsen.

Honorering af tolke

På baggrund af henvendelser fra nogle kolleger om det ønskelige i, at politi og domstole følger en ensartet praksis vedrørende honorering af tolke, har bestyrelsen haft en drøftelse med repræsentanter for Justitsministeriet og Rigspolitechefen. Justitsministeriet har til embederne udsendt en tolkefortegnelse, udarbejdet af Rigspolitechefen. I fortegnelsen er angivet, efter hvilken takst tolkene honoreres af politiet. Bestyrelsen har over for medlemmerne anbefalet, at domstolene anvender samme takst som angivet i tolkefortegnelsen, således at tolkene aflønnes efter ensartede retningslinier. Justitsministeriet har i øvrigt den 14. juni 1995 udsendt cirkulæreskrivelse om nye vejledende retningslinier for honorering af tolke inden for Justitsministeriets område.

Mediekonsulentordning

Under et møde med justitsministeren i februar 1995 rejste Dommerforeningen spørgsmål om etablering af en mediekonsulentordning for domstolene. Justitsministeriet har herefter indgået aftale med journalisterne Tommy Rasmussen og Mogens Gyde om, at disse i en 2-årig prøveperiode virker som mediekonsulenter for domstolene. Ordningen er etableret for i højere grad at give en bredere del af befolkningen forståelse for arbejdet ved domstolene samt for at lette formidlingen af særligt vanskelige afgørelser. Det er den enkelte dommer, der afgør, om der i en konkret sag er behov for at formidle rettens afgørelse gennem en pressemeddelelse, og om man ønsker at gøre brug af ordningen.

Temadage om retssikkerhed og konfliktløsning i civile sager

Den 15. og 16. november 1994 afholdt Dommerforeningen og Advokatrådet temadage på henholdsvis Hotel Globetrotter i København og Hotel Bygholm Park i Horsens om retssikkerhed og konfliktløsning i civile sager.

De valgte emner havde stor interesse, idet deltagerantallet til begge dage var overtegnet. Som konklusion på debatten blev det konstateret, at advokater og dommere har en fælles interesse i at få retssystemet til at fungere tilfredsstillende. I tilslutning til temadagene blev det herefter på et kontaktudvalgsmøde mellem Advokatrådet og Dommerforeningen vedtaget at nedsætte en arbejdsgruppe, bestående af 3 advokater og 3 dommere, der skal fremkomme med forslag til, hvorledes det nuværende processystem kan forbedres.

Domstolenes kontaktudvalg

Udvalget, der består af repræsentanter for Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, HK Landsklubben Dommerkontorerne og PDT, har i årets løb afholdt et møde. På mødet drøftedes især borgernes syn på domstolene, herunder tv-optagelser fra retssager.

Kontaktudvalg med Politimesterforeningen

Kontaktudvalget har holdt møde den 3. marts 1995. På mødet blev bl.a. drøftet udformning af anklageskrifter og betænkningen om fagligt etiske problemer i strafferetsplejen m.m.

Kontaktudvalget mellem Dommerforeningen og Advokatrådet

Der har været afholdt møde i kontaktudvalget mellem Dommerforeningen og Advokatrådet henholdsvis den 23. november 1994 og den 10. maj 1995, hvor bl.a. følgende emner blev drøftet:

Opfølgning på temadagene om retssikkerhed og konfliktløsning i civile sager. Det blev vedtaget at nedsætte en arbejdsgruppe, bestående af 3

advokater og 3 dommere, der skal fremkomme med forslag til effektivisering af civilprocessen.

Advokatrådets retssikkerhedsprogram.

Beskyttelse af lægers tavshedspligt i straffesager.

Henvendelse fra Retslægerådet vedrørende rådets afgivelse af vidneforklaringer under domsforhandlinger.

Obligatorisk efteruddannelse af advokatfuldmægtige.

Dommerforeningens Informationsudvalg

Udvalget består af Peter Deleuran, Elisabeth Mejnertz og Jytte Scharling.

Udvalget forestår i samarbejde med DJØF's Forlag udgivelsen af »Dommerforeningens Domsoversigter«.

I 1994/95 er udsendt:

- »Strafudmåling i sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 123« af Henrik Lind Jensen, og
- »Oversigt over landsretsdomme om ægtefællebidrag« af Marianne Højgaard Pedersen.

I 1995/96 forventes udsendt følgende domsoversigter:

- »Praksis vedrørende retsplejelovens kapitel 93a«,
- »Oversigt over landsretspraksis i voldssager«,
- »Praksis vedrørende strafudmåling i miljøstraffesager«
- »Praksis vedrørende samfundstjeneste«.

Uddannelsesudvalget for jurister ved domstolene

Lederuddannelse er fortsat et centralt emne i Uddannelsesudvalget. En lederuddannelse blev for nogle år siden etableret ved iværksættelse af et pilotprojekt med de administrerende dommere som forsøgsgruppe. Rammerne for lederuddannelsen er nu ved at være på plads. Indholdet af uddannelsen vil afhænge af målgruppen, men vil sædvanligvis bestå af et kursusforløb på 4 internatkurser (moduler) hver af nogle dages varighed. Modulerne har hidtil været tilrettelagt således, at modul 1 har vedrørt lederrollen og ledelsen af embedet, modul 2 personaleudvikling og kommunikation, modul 3 service- og kvalitetsudvikling ved forandringsledelse og modul 4 pressteknik. Indholdet af de enkelte moduler er dog til stadighed under revision på grundlag af de indhøstede erfaringer. Lederuddannelse er i det forløbne år gennemført for en række enedommere og dommere ved to-delte embeder og er påbegyndt for retspræsidenter og juridiske sekretærer ved præsidentembederne. Et pilotprojekt om lederuddannelse af retsassessorer er også blevet afviklet i det forløbne år. På baggrund heraf er det blevet besluttet forsøgsvis at tilbyde et fælles kursusforløb for enedommere, dommere ved større kollegiale retter, som fungerer som ledere af specialafdelinger, og ældre retsassessorer. Uddannelsesudvalget har endvidere tiltrådt et oplæg til lederuddannelse af dommere ved de kollegiale retter, herunder byretsdommere, landsdommere, højesteretsdommere og dommeren og vicepræsidenter ved Sø- og Handelsretten, og et oplæg til et lederuddannelsesforløb for yngre retsassessorer og ældre dommerfuldmægtige.

I årets løb har der i lighed med sidste år været afholdt 2 seminarer om behandling af civile sager og 2 seminarer om behandling af straffesager. Sigtet med seminarerne er fortsat drøftelse af aktuelle emner og erfaringsudveksling med henblik på effektivisering af sagsbehandlingen. En række dommere har endvidere deltaget i 2 temadage om retssikkerhed og konfliktløsning i civile sager. Temadagene var arrangeret af Advokatrådet i samarbejde med Dommerforeningen og gav en værdifuld debat om domstolsstrukturen, materiel procesledelse, skriftlig og mundtlig forberedelse, nedbringelse af sagsbehandlingstiden, advokaters møde-monopol, retsafgifter, alternativ konfliktløsning m.m.

Nye initiativer er taget for så vidt angår interne kurser. Der har således været afholdt kurser i medietræning, menneskerettigheder og EU-ret. Opfølgningskurser vedrørende børn og unge-udvalg har også været afholdt.

I lighed med tidligere år har der været afholdt kurser fælles med Advokatrådet i dødsbobehandling, pension, forsikring og skifte, praktisk konkursbobehandling, opgørelse af fællesbo, skatteret, markedsføringsloven, lov om erhvervsdrivende virksomheder, regnskabsforståelse, tvangsfuldbyrdelse og straffeproses. Der har endelig været afholdt sædvanlige kurser for dommerfuldmægtige under grunduddannelse og et regnskabskursus for retsassessorer og dommerfuldmægtige.

Personaleudviklingssamtaler

Justitsministeriet har udsendt vejledning med retningslinier for afholdelse af personaleudviklingssamtaler for kontorfunktionærer m.v., for dommerfuldmægtige under grunduddannelse, bl.a. med henblik på afgivelse af årsudtalelser, samt endelig for dommerfuldmægtige i øvrigt og retsassessorer. Der har i foråret 1995 været afholdt regionale kurser herom.

Teknologi

Teknologirådet

Teknologirådet har i 1994/95 holdt 5 møder. Rådet er blevet udvidet, idet man har besluttet, at begge landsretspræsidenter skal være medlemmer af rådet. For at bevare en rimelig balance mellem domstolsrepræsentanterne fra de forskellige retsinstanser er det endvidere besluttet, at yderligere en byretsdommer skal være medlem af rådet. Rådet består herefter af følgende: Departementschef Michael Lunn (formand), administrerende dommer Preben Bagger, landsretspræsident Bjarne Christensen, dommer S.A. Koustrup, byretspræsident Claus Larsen, højesteretsdommer Torben Melchior, byretspræsident Ebbe Nielsen, afdelingschef Dorrit Sylvest Nielsen, administrerende dommer Per Holkmann Olsen, dommer Lars Ryhave, kontorchef Marianne Samuelson og landsretspræsident Sven Ziegler.

I konsekvens af rådets kommissorium, som er gengivet i årsberetningen for 1991-92, har rådet overvejende behandlet emner vedrørende planlægning og indførelse af ny teknologi, herunder bl.a. spørgsmålet om generelle retningslinier ved udviklingen af landsdækkende edb-projekt, samt indførelse af dagbog i civil- og strafferetsprojektet. Endvidere har rådet drøftet spørgsmålet om flerårigt budgetforlig for domstolene, således at der kunne indgås f.eks. et treårigt forlig for hele retsvæsenet. Endelig har rådet mere uformelt drøftet emner uden tilknytning til gennemførelse af ny teknologi.

Dommerforeningens edb-koordinationsgruppe

Det har i nogen tid været et savn, at der ikke fandt systematisk koordinering sted af den indsats, som foreningens repræsentanter yder i udvalg, arbejdsgrupper m.m. vedrørende edb-projekter. Det har svækket foreningens indflydelse. Til at afhjælpe dette har bestyrelsen blandt dem, der havde meldt sig som interesserede, nedsat en edb-koordinationsgruppe med følgende medlemmer: Preben Bagger, retten i Kolding, Ove Dam, retten i Sorø, Torben Goldin, Københavns byret, Lisbeth Larsen, retten i Roskilde, og Tinne Thomassen, retten i Korsør. Jes Schiøler fungerer som bestyrelsens kontaktperson til gruppen.

Koordinationsgruppen har som kommissorium

»løbende at orientere sig om og koordinere arbejdet i allerede nedsatte og fremtidige projekt- og arbejdsgrupper vedrørende indførelse og anvendelse af edb ved domstolene (og eventuelt indgå direkte i disse grupper), samt – på Dommerforeningens vegne – at indgå i forhandlinger med Domstolsafdelingen om den praktiske gennemførelse af de foreliggende projekter. Det er i denne forbindelse gruppens opgave – som repræsentant for dommerne som brugere af edb-systemerne ved domstolene – at medvirke til at formulere medlemmernes fælles krav og ønsker til den fremtidige edb-teknologi ved de enkelte embeder samt løbende at holde Dommerforeningens bestyrelse og medlemmer orienteret på området, bl.a. med henblik på at øge forståelsen hos dommerne for nødvendigheden af en mere ensartet sagsbehandling baseret på edb.«

Kompetencen i forhold af mere principiel karakter er dog hos foreningens bestyrelse.

Bestyrelsen opfordrer medlemmerne til at tage kontakt direkte med koordinationsgruppen om spørgsmål vedrørende edb, medmindre det er spørgsmål af overordnet, principiel karakter.

Status for de landsdækkende edb-systemer

I det forløbne år har Domstolsafdelingens EDB-kontors aktiviteter fortsat været koncentreret om de landsdækkende sagsbehandlingsprojekter. Kontorets aktivitet med systeminstalleringer ved embederne har været lidt mindre end i 1994, hvor bevillingerne var ekstraordinært store. En del af bevillingerne anvendes fortsat til udskiftning af embedernes inventar i tilfælde, hvor det gamle inventar ikke er »edb-egnet«.

Den 1. juni 1995 var der i alt installeret ca. 1.200 pc'ere med tilhørende printere, servere m.v., ca. 350 skærmskrivere og 150 kasseterminaler.

EDB-kontoret har inden for det sidste år afholdt brugerkurser i fogedsystemet, tvangsauktionssystemet, Tekst II og Ugeskrift for Retsvæsen med i alt ca. 1.000 kursister. Dette er mere end en fordobling af kursusaktiviteten i forhold til 1994, og det forventes, at kursusvirksomheden skal blive på dette niveau i de nærmeste år.

Fogedsystemet blev færdiginstalleret i foråret 1994 og er nu under revision. Revisionen er først og fremmest af teknisk karakter, men indeholder også en udvidelse med juristarbejdspladser. Det reviderede fogedsystem forventes færdigt i 1996.

Tvangsauktionssystemet er installeret ved 40 embeder, og installeringen forventes fortsat i uændret takt. Samtidigt er tvangsauktionssystemet under en tilsvarende revision som fogedsystemet. Den reviderede udgave forventes færdig i 1996. Dommerforeningen er repræsenteret i projektgrupperne vedrørende foged- og tvangsauktionssystemerne af Preben Bagger, retten i Kolding.

Straffesystemet testes ved retterne i Roskilde og Tåstrup. I andet halvår af 1995 udvides testen med yderligere 3 embeder: Gentofte, Haderslev og Sønderborg.

Civilsystemet omfatter nu almindelige borgerlige retssager og boligretssager, hvilket er 95% af det civile sagsområde, og udbygningen fortsætter. Systemet testes ved retten i Lyngby og fra efteråret 1995 også ved retten i Kolding. Dommerforeningen er repræsenteret i projektgruppen af Preben Fusager, civilretten i Fredericia.

Der er påbegyndt et skifteprojekt vedrørende konkurs- og andre insolvenssager. Dommerforeningen er repræsenteret i projektgruppen ved

Ove Dam, retten i Sorø. Det ventes, at denne del af et mere omfattende skiftesystem kan testes ved et embede i løbet af 1996. Et projekt vedrørende dødsbobebehandling afventer revision af skiftelovgivningen.

Installeringen ved embederne af tekstbehandling på edb (»Tekst II«) fortsætter som hidtil, herunder med pc-arbejdspladser til jurister. I forårets løb er der foretaget nogle overvejende tekniske ændringer af programmet, der samtidig har fået en ansigtsløfning i forhold til brugerne. Denne version af Tekst II har også flere nye funktioner, bl.a. adgang til regneark, afsendelse af fax og benyttelse af elektronisk post. De embeder, der allerede har Tekst II, vil efterhånden få programmet udskiftet med den nye version.

Det forventes, at man i 1996 kan begynde at installere elektroniske bøger ved embeder, der har infrastruktur og Tekst II. Der er vedtaget et prøveprojekt med det formål.

Edb i tinglysningen

Tinglysningsprojektets prøveperiode blev afsluttet i efteråret 1994. Projektet er nu gået ind i en egentlig driftsfase.

Pr. 1. juni 1995 er i alt 14 embeder omlagt til edb-tinglysning, og inden udgangen af 1995 vil yderligere 5 embeder være omlagt. Ved årsskiftet 1995/96 vil ca. 25% af al fast ejendom være omfattet af edb-tinglysning.

Den isolerede dagbogsløsning er installeret ved samtlige tinglysningskontorer, som endnu ikke har egentlig edb-tinglysning.

Justitsministeriet vil den 1. august 1995 igangsætte et forsøg med »papirløs tinglysning« ved retterne i Hvidovre og Brøndbyerne. Forsøget sker i samarbejde med Realkredit Danmark og Nykredit.

Der er endvidere taget initiativ til elektronisk overførsel af oplysninger fra edb-tingbogen til Statstidende (Tingbladet). Sådan overførsel finder allerede i dag sted fra Bil- og personbogen.

Bil- og personbogen har været i drift i mere end et år og har siden april 1995 tinglyst fra dag til dag.

Tekstudvalget

Den 17. juni 1994 godkendte Justitsministeriets centrale Hovedsamarbejdsudvalg at nedlægge Blanketudvalget. Til erstatning for dette er oprettet Tekstudvalget, der har tilknyttet et sekretariat under EDB-kontoret. Den fremtidige arbejdsfordeling vedrørende standardtekster er herefter, at udarbejdelse af standardtekster til nye edb-projekter varetages af vedkommende projektgruppe, der er nedsat til formålet. Vedligeholdelse af udarbejdede tekster og administration af disse – f.eks. afvikling af overflødige tekster – varetages derimod af Tekstudvalget, der også har ansvaret for den overordnede udformning og ensartethed af domstolenes skrivelser.

Dommerforeningens repræsentant i Tekstudvalget er Lisbeth Larsen, retten i Roskilde.

Tekstudvalget reviderer nu domstolenes standardtekster på strafferettens område. Man har samarbejde med en sprogkonsulent og en konsulent i grafisk layout.

Retsinformation og distribution af retsafgørelser på edb

Ved regeringsbeslutning af 24. marts 1994 blev det vedtaget at gennemføre en forbedring og modernisering af Retsinformation. Levering og drift af den juridiske informationsbase er siden givet i EU-udbud, og to tilbud er indkommet. På årsmødets tidspunkt vil der være skrevet kontrakt, og Retsinformation i den nye udgave forventes driftsklar pr. 1. januar 1996.

Retsinformation er p.t. en retskilde-database med love og forskrifter m.v. Der er ikke taget endelig stilling til udformningen, placeringen og driften af en afgørelses-database med navnlig retsafgørelser.

Dommerforeningen har i februar 1995 sammen med Advokatrådet og DJØF indgået aftale med GADJura om, at GADJura fortsætter udgivelsen af Ugeskrift for Retsvæsen, herunder i en elektronisk udgave. Redaktion og kuratel fungerer efter lignende retningslinier som hidtil. Imidlertid har CD-Danmark A/S og Schultz Information A/S også frem-

sat ønske om at udgive en generel domssamling på edb-medie. På Justitsministeriets høring i den forbindelse har Dommerforeningen svaret, at man lægger vægt på, at der kun kommer én generel domsdatabase.

Formentlig vil Justitsministeriet foranstalte en udbudsforretning. Dommerforeningen har meddelt, at man ønsker indflydelse på, hvorledes det færdige produkt kommer til at fungere, og hvorledes vilkårene bliver, både for brugere og leverandører, idet der bliver tale om et meget vigtigt arbejdsredskab, som domstolene også er hovedleverandør til.

Edb-dagbog for domstolene

Den arbejdsgruppe, der blev nedsat om indførelse af en edb-dagbog ved byretterne, har afgivet redegørelse i juni 1995. Dommerforeningen var repræsenteret i gruppen ved Torben Goldin, Københavns byret, og Lisbeth Larsen, retten i Roskilde.

Redegørelsen anbefaler, at der indføres en edb-baseret dagbog som udbygning til sagsbehandlingssystemerne, således at der ved alle typer beramninger sker en samtidig registrering på lokaler og personer. Almindelige aftaler m.v. skal også kunne indføres. Dagbogen skal kunne lette embedernes ressourcestyring og daglige administration og skal med tiden kunne erstatte Labor og andre papirbaserede dagbøger.

Edb-dagbogen skal opbygges således, at den kan anvendes af alle grupper ansatte. Det enkelte embede må herefter tage stilling til, hvorledes og i hvilket omfang dagbogen skal benyttes ved vedkommende embede.

Der skal være mulighed for at registrere de ansattes faktiske arbejdstid i edb-dagbogen, herunder syge- og feriedage, overarbejde og flekstidsordninger. Igen skal det være op til det enkelte embede at afgøre, om man ønsker at benytte edb-dagbogen i alle disse henseender.

Der skal nu tages stilling i Domstolenes Teknologiråd og Teknologiuudvalget til udarbejdelse af et prøveprojekt.

Standarder og anbefalinger for edb-systemer ved domstolene

Domstolsafdelingens edb-kontor har udarbejdet et sæt »Standarder og anbefalinger for edb-systemer ved domstolene«, d.v.s. normer for, hvorledes domstolenes edb-systemer skal opbygges (skærm billeder, anvendelse af funktionstaster o.s.v., o.s.v.), således at systemerne fremtræder så ensartede som muligt for brugerne. Det vil have betydning ved udarbejdelse af nye systemer og ved revision af ældre.

På Justitsministeriets høring svarede Dommerforeningen den 26. april 1995, at man er enig i formålet, og at de udarbejdede retningslinier forekommer velegnede, så længe systemerne er tekstbaserede og ikke grafisk baserede (som f.eks. Windows-programmer). Foreningen fremhævede betydningen af, at systemerne udformes således, at embederne har vid adgang til at anvende egne standarder for tekster, frister m.v.

Relationer til udlandet

Fra den 9. til den 13. oktober 1994 deltog 5 bestyrelsesmedlemmer i Den Internationale Dommerunions møde i Athen.

Den 28. oktober 1994 deltog Jytte Scharling i årsmødet i Sveriges Dommerforbund.

Fra den 22. til den 24. november 1994 deltog et antal dommere i et besøg ved Menneskerettighedsdomstolen og -kommissionen i Strasbourg.

Fra den 27. til den 30. april 1995 deltog Lars Ryhave i et møde i San Sebastian i Den Europæiske Arbejdsgruppe under Den Internationale Dommerunion.

Fra den 19. til den 20. maj 1995 deltog Jytte Scharling i Den Finske Dommerforenings årsmøde i Björneborg.

Fra den 15. til den 19. maj 1995 deltog et antal dommere i et seminar ved Akademie Sankelmark i Sydslesvig.

Fra den 19. til den 20. juni 1995 deltog et antal dommere i et besøg ved EU-domstolen i Luxembourg.

Fra den 22. til den 25. juni 1995 deltog Preben Fusager i Den Norske Dommerforenings årsmøde i Lillehammer.

Dommeres internationale hjælpearbejde

Flere dommere har i de seneste år ydet bistand ved gennemførelse af menneskerettighedsprojekter i udlandet. Denne bistand, der har bestået i såvel undervisning som rådgivning, projektledelse og deltagelse i seminarer m.m., har været bragt i stand ved henvendelser til Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, Dommerforeningen og dommere fra mange

forskellige organisationer, udenlandske myndigheder og enkeltpersoner. Justitsministeriet og Dommerforeningen har samtidig oplevet en stigning i antallet af henvendelse om udenlandske juristers besøg ved danske domstole. Med henblik på en mulig koordination af henvendelser afholdtes 11. maj 1995 møde i Justitsministeriet med deltagelse af repræsentanter fra ministeriet, Dommerforeningen, Udenrigsministeriet, et konsulentfirma, som har benyttet sig af dommeres bistand, og flere dommere, som har erfaring med bistand til udlandet. På mødet var der enighed om, at Justitsministeriet bør koordinere henvendelserne og i samarbejde med Dommerforeningen bistå Udenrigsministeriet og andre i at finde frem til dommere, som er villige til at påtage sig opgaver i og modtage besøg fra udlandet. For at danne et hold af dommere, som efterhånden kan opbygge de fornødne erfaringer, aftaltes, at interesserede dommere skulle inviteres til at deltage i et seminar om besøg i og fra udlandet med oplæg fra dommere, som har erfaring fra udlandet.

Ved cirkulæreskrivelse af 14. juni 1995 har Justitsministeriet indkaldt til et seminar den 4. oktober 1995.

Arbejdsgrupper og udvalg m.v.

Arne Lyngesen er næstformand i Tjenestemandsföreningen og i forbindelse hermed medlem af forskellige udvalg i DJØF.

Holger Skovsborg er medlem af Retsplejerådet.

Niels Kirk-Sørensen er medlem af Strafferetsplejeudvalget.

Jes Schiøler er foreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet for tjenestemandsansatte kontorfunktionærer ved domstolene.

Lars Ryhave, Claus Larsen og Sven Ziegler er medlemmer af Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Mogens Beier, S.A. Koustrup og Claus Larsen udgør arbejdsgruppen vedrørende praktiske processpørgsmål.

Jes Schiøler er medlem af Teknologiudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Mogens Beier og Bjarne Pedersen er medlemmer af uddannelsesudvalget for jurister ved domstolene.

Lars Ryhave og Bjarne Pedersen udgør Dommerforeningens Kontaktudvalg til Dommerfuldmægtigforeningen, PDT og HK Landsklubben Dommerkontorene.

Jes Schiøler er medlem af Retsinformationsrådet.

Poul Holm er medlem af Justitsministeriets udvalg vedrørende forskellige konkursspørgsmål.

Thorkild Bendsen er medlem af arbejdsgruppen vedrørende revision af regelsættet for eksekutorboer.

Preben Fusager er medlem af sikkerhedsudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Jytte Scharling er medlem af repræsentantskabet for Dansk Forsorgsselskab.

Niels Kirk-Sørensen er medlem af Justitsministeriets Kriminalpolitiske Forskningsudvalg.

Peter Deuleran, Elisabeth Mejnertz og Jytte Scharling udgør Dommerforeningens Informationsudvalg.

Hans Ulrik Bruhn er foreningens repræsentant i Det Kriminalpræventive Råd.

Nils Erik Jensen er medlem af Justitsministeriets teknologiinformationsgruppe.

Lars Ryhave, Fritse Hove, Jes Schiøler og Jytte Scharling er medlemmer af kontaktudvalget med Advokatrådet.

Lars Ryhave og Bjarne Pedersen er medlemmer af kontaktudvalget med Politimesterforeningen.

Mogens Beier er medlem af udvalget vedrørende uddannelse af kontorfunktionærer.

Mogens Beier er medlem af Rigsadvokatens arbejdsgruppe om udarbejdelse af anklageskrifter vedrørende særlovsovertrædelser.

Hanne Ekstrand er medlem af Justitsministeriets udvalg til revision af børnelovene.

Lars Ryhave er medlem af et udvalg om personalepolitik for kontorpersonalet.

Lars Ryhave er medlem af udvalget om retsvæsenets forhold (Domstolsudvalget).

Bertil Vollmond er medlem af udvalget for domstolenes statistik.

Holger Skovsborg er medlem af udvalget vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen.

Jes Schiøler er medlem af budgetudvalget.

Preben Bagger, S.A. Koustrup, Per Holkmann Olsen og Lars Ryhave er medlemmer af Teknologirådet.

Claus Larsen er medlem af Academic Council.

Preben Fusager er medlem af en arbejdsgruppe om edb-projekt til behandling af civile sager.

Ejler Bruun er medlem af en arbejdsgruppe vedrørende privat inkassovirksomhed.

Otto Bisgaard er medlem af et udvalg om en småsagsproces.

Bjarne Pedersen er medlem af en arbejdsgruppe om obligatorisk efteruddannelse for advokatfuldmægtige.

Lisbeth Larsen, Tinne Thomassen, Torben Goldin, Preben Bagger og Ove Dam udgør foreningens edb-koordineringsgruppe.

Marianne Højgaard Pedersen er medlem af en arbejdsgruppe om statistikker på familieretsområdet.

Lisbeth Larsen er medlem af tekstudvalget.

Ove Dam er medlem af en arbejdsgruppe til udarbejdelse af edb-program til skiftesager.

Jytte Scharling er medlem af en arbejdsgruppe om brugerundersøgelse ved domstolene.

Preben Bagger er medlem af en edb-projektgruppe vedrørende foged- og tvangsauktionsreglerne.

Lars Ryhave, Fritse Hove og Jes Schiøler er medlem af en arbejdsgruppe med Advokatrådet vedrørende effektivisering af civilretsplejen.

Torben Melchior og Knud A. Knudsen er medlemmer af udvalget vedrørende undersøgelsesorganer.

Personalia

Nyudnævnelser:

Justitssekretær Helle Bertung, dommer i Vestre Landsret fra den 15. august 1994.

Underdirektør Søren Axelsen, dommer i Københavns Byret fra den 1. september 1994.

Retsassessor Kirsten Mølgaard Linde, dommer i kriminalretten i Næstved fra den 1. september 1994.

Retsassessor Gorm Leinum, dommer i retten i Rudkøbing fra den 1. september 1994.

Retsassessor Inger Birgitte Mikkelsen, dommer i retten i Aalborg fra den 1. oktober 1994.

Retsassessor Bente Haagensen Fusager, dommer i retten i Randers fra den 1. oktober 1994.

Generaladvokat Claus Gulmann, dommer i De Europæiske Fællesskabers Domstol fra den 6. oktober 1994.

Kontorchef Carsten Michelsen, dommer i retten i Aalborg fra den 1. november 1994.

Retsassessor Karen Foldager, dommer i retten i Århus fra den 15. november 1994.

Retsassessor Claus Bruun, dommer i retten i Århus fra den 1. januar 1995.

Retsassessor Lone Molsted, dommer i Københavns Byret fra den 1. februar 1995.

Retsassessor Jørgen Als Andersen, dommer i Københavns Byret fra den 1. februar 1995.

Rigsadvokat Asbjørn Jensen, dommer i Højesteret fra den 1. marts 1995.

Advokat Jens Olav Engholm Jacobsen, dommer i Vestre Landsret fra den 1. april 1995.

Vicepolitimester Ingrid Drengsgaard, dommer i retten i Aalborg fra den 1. august 1995.

Kontorchef i Civilretsdirektoratet Lene Merete Larsen, dommer i Københavns Byret fra den 1. juni 1995.

Retsassessor Karen Lisa Groth Hansen, dommer i Københavns Byret fra den 1. juni 1995.

Retsassessor Pia Petersen, dommer i Københavns Byret fra den 1. juni 1995.

Sekretariatschef Jens Rosenløv, dommer i Københavns Byret fra den 1. juni 1995.

Retsassessor Peter Lind Larsen, dommer i Københavns Byret fra den 1. juni 1995.

Ændrede udnævnelser:

Per Holkmann Olsen, administrerende dommer i retten i Gentofte fra den 1. september 1994.

Mette Christensen, vicepræsident i Sø- og Handelsretten fra den 1. september 1994.

Birgitte Brock Thorsen, dommer i retten i Odense fra den 1. september 1994.

Lars Lindencrone Petersen, dommer i Sø- og Handelsretten fra den 1. september 1994.

Preben Fusager, dommer i civilretten i Fredericia fra den 1. oktober 1994.

Hans Esdahl, dommer i retten i Randers fra den 1. november 1994.

Sven Ziegler, præsident for Østre Landsret fra den 1. januar 1995.

Hans Christian Thomsen, dommer i Østre Landsret fra den 1. januar 1995.

Vagn Joensen, dommer i Østre Landsret fra den 1. januar 1995.

Joen Henry Andreassen, administrerende sorenskriver i retten på Færøerne fra den 1. juni 1995.

Per Janfelt, dommer i retten i Åbenrå fra den 15. juli 1995.

Afgåede:

Carsten Henrik Hvam, retten i Odense, med udgangen af august 1994.
Flemming Jacobsen, kriminalretten i Gentofte, med udgangen af august 1994.

Kristian Frøsig, Sø- og Handelsretten, med udgangen af august 1994.

Poul Rasmussen, retten i Randers, med udgangen af september 1994.

Ole Due, De Europæiske Fællesskabers Domstol, den 6. oktober 1994.

Egon Horn Rasmussen, retten i Aalborg, med udgangen af oktober 1994.

Christian Jensen, retten i Randers, med udgangen af oktober 1994.

Mogens Munch, Højesteret, med udgangen af november 1994.

Henning Funch Jensen, Højesteret, med udgangen af november 1994.

Kurt Haulrig, Østre Landsret, med udgangen af december 1994.

Jørgen Stephan Jensen, retten i Århus, med udgangen af december 1994.

Knud Marstal, retten i Aalborg, med udgangen af juli 1995.

Johannes Jørgensen, Vestre Landsret, med udgangen af juli 1995.

Døde:

H.P. Pedersen, dommer

Povl Christian Ahlmark, dommer

Claes Preben Schierbeck, dommer

Otto Ringstrøm, dommer

Christian Finn Christensen, dommer

Erik Lunøe, dommer

Medlemstal

Medlemmer den 1. august 1995

Højesteret	17
Østre Landsret	47
Vestre Landsret	30
Sø- og Handelsretten	4
Københavns Byret	39
Byretterne uden for København	157
Færøerne	1
Grønland	1
EF-domstolen	2
Menneskerettighedsdomstolen	1
Orlov	2
	<u>301</u>
 Afgående dommere	 <u>128</u>
 Samlet medlemstal	 429

Fonde

under

Den Danske Dommerforening

Vedrørende de enkelte fonde henvises til årsberetningen 1990-1991 side 36-37.

Legater søges og nærmere oplysninger kan indhentes ved henvendelse til

Den Danske Dommerforening
kassereren
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K

Årsregnskab 1994/95

Indtægter:		(1993-94)
Kontingenter	146.000,00	147.500,00
Renter og kursregulering	11.276,61	16.820,79
Tilskud	32.000,00	32.000,00
Indtægter i alt	189.267,61	200.090,45
Udgifter:		
Årsmødet	136.960,50	163.041,95
Bestyrelsen	23.912,75	27.377,00
Årsberetning	8.704,00	8.362,00
Dommerunion og andre organisationer	7.937,70	8.110,80
Kontorhold og andre udgifter ...	5.082,76	6.141,82
Udgifter i alt	182.597,71	213.033,57
Årets resultat	+ 6.669,90	- 16.712,78
Formueopgørelse:		
Beholdning pr. 1. august 1994 ...		377.527,72
Beholdning pr. 31. juli 1995:		
Girokonto	21.652,15	
Checkkonto	40.545,47	
Obligationer til pålydende	322.000,00	384.197,62
(kursværdi: 322.367,00)		6.669,90

København, den 1. august 1995
Jytte Scharling

Foranstående regnskab har jeg revideret.

Regnskabet er afstemt med bogføringen med tilhørende bilag.

Revisionen har ikke givet anledning til særlige bemærkninger.

Beholdningernes tilstedeværelse er dokumenteret gennem forevisning af kontoudskrifter og depotudskrift.

Gentofte, den 7. august 1995
Kai Bøggild